

Макеєв А.О., студент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Макеєва О.М., к.ю.н.

АВІАЦІЙНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Значення авіаційного транспорту в світовій економіці є важливим, цьому сприяє глобалізація та розвиток економічно-культурних зв'язків між різними країнами світу. Розвинена авіаційна галузь сприяє підвищенню інвестиційної привабливості країни і розширенню можливостей для діяльності на її території міжнародних компаній. У той же час авіаційна галузь, у порівнянні з іншими, відчуває найбільш важкі наслідки від спалаху коронавірусної інфекції COVID-19. Різке скорочення попиту на повітряні перевезення призвело до значних негативних наслідків для авіакомпаній, аеропортів, органів аеронавігаційного обслуговування та виробників повітряних суден.

Метою даного наукового дослідження є вивчення правових основ, що урегульовують польоти під час пандемії.

За даними Міжнародної організації цивільної авіації (ICAO), з березня 2020 року, коли пандемія стала глобальною, було скорочено ринок міжнародних перевезень на 85%. Міжнародна асоціація повітряного транспорту (IATA) наводить дані впливу пандемію на авіаційні перевезення, оскільки були закриті кордони та запроваджені у різних країнах карантинні обмеження вплинули на виконання 98% пасажирських авіарейсів по усьому світу [1].

Після послаблення карантинних обмежень з метою запобігання поширення хвороби та забезпечення безпеки персоналу і пасажирів Міжнародною організацією цивільної авіації (ICAO) було ухвалено Протокол з питань безпеки та здоров'я в авіації, пов'язаний з COVID-19 [2]. У даному документі визначені рекомендації експлуатантам аеропортів, експлуатантам літаків та компетентним органам з питань цивільної авіації, а також іншим зацікавленим сторонам, щодо того, як сприяти безпечному та поступовому відновленню пасажирського транспорту. Цей документ визначав ефективні заходи щодо охорони здоров'я авіаційного персоналу та пасажирів в аеропорту та на борту повітряних суден.

Варто зазначити, що загальна ситуація щодо пандемії COVID-19 мали негативний вплив на психічний стан працівників галузі та пасажирів. У цьому контексті експлуатанти аеропортів та

експлуатанти літаків та інші постачальники послуг, повинні сприяти доступу співробітників до програм психологічного і медичного консультування та використовувати керівні матеріали Міністерства охорони здоров'я України (МОЗ) та будь-які інші застосовні матеріали.

Широкомасштабні прикордонні обмеження, введені в період пандемії COVID-19, серйозно порушили глобальну авіаційну мережу, включаючи перевезення товарів першої необхідності, таких як медикаменти і продовольство. З метою забезпечення перевезень Міжнародна організація цивільної авіації 17 червня 2020 року видала Електронний бюлетень EB 2020/36 «Створення санітарного коридору для захисту членів екіпажу під час пандемії COVID-19 (Вантажні авіарейси). У якому було зазначено, що метою сприяння безперервному виконанню польотів при одночасному запобіганню поширенню COVID-19 і захисту здоров'я членів екіпажу в рамках «Механізму співробітництва в цивільній авіації щодо запобігання та подолання загроз для здоров'я населення» (CAPSCA) рекомендується реалізувати концепцію «санітарного коридору» (PHC) [3].

Криза, яку спровокувала пандемія коронавірусу, призвела до того, що авіакомпанії по всьому світу скорочують штат, а деякі вже заявили про банкрутство. Уряди провідних країн світу виділяють кошти для допомоги одній з ключових галузей. З огляду на характер ситуації, зацікавлені сторони авіації, спільно з установами ООН і міжнародними організаціями, прийняли рішення розробити механізми відновлення та план дій щодо стабілізації і прискореного відновлення після зазначених економічних труднощів. Беручи до уваги основні загрози, з якими стикається авіаційна галузь в світлі економічних наслідків COVID-19, було видано документ, у якому пропонується можливе керівництво по відновленню галузі (короткостроковий, середньостроковий і довгостроковий сценарії відновлення) з урахуванням відповідних чинників. У цьому відношенні кожна держава повинна відігравати провідну роль у відновленні свого національного повітряного транспорту шляхом здійснення узгодженої на глобальному рівні ефективної державної політики і стратегії [4].

Отже, кожна держава несе відповідальність за розвиток і відновлення своєї авіаційної галузі; важливим є механізм відновлення плану дій на національному рівні. Беручи до уваги прямі і непрямі економічні вигоди, які цивільна авіація створює для своєї національної економіки, нашій державі необхідно розробити механізм відновлення в тісній співпраці з іншими транспортними

органами для визначення перспектив стабілізації і прискорення її відновлення.

Література

1. COVID-19 Updated Impact Assessment Brian Pearce Chief Economist 1 24th March 2020. URL: <https://www.iata.org/en/iata-repository/publications/economic-reports/third-impact-assessment/?fbclid=Iw>

2. Протокол з питань безпеки та здоров'я в авіації, пов'язаний з COVID-19 (Керівництво щодо управління пасажирями повітряного транспорту у зв'язку з пандемією COVID-19). URL: <https://avia.gov.ua/wp-content/uploads/2020/06/Protokol.pdf>

3. Электронный бюлетень. Только для сведения EB 2020/36 17 июня 2020 года. Создание санитарного коридора для защиты членов летного экипажа во время пандемии COVID-19. URL: <https://www.icao.int/Security/COVID-19/EBandSL/eb036r.pdf>

4. Європейське / Північноатлантичного бюро ІКАО (Робочий документ по шляху відновлення галузі після пандемії COVID-19. URL: <https://m.favt.ru/public/materials//3/d/4/1/7/3d41735db17942eeba5bbbbb6cd696.pdf>

УДК 656.7:614.02(043.2)

Мельничук І.С., магістр,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Шапенко Л.О., к.ю.н., старший викладач

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В ЦИВІЛЬНІЙ АВІАЦІЇ УКРАЇНИ

Усім добре відомо, що повітряні судна вважають найбезпечнішим видом транспорту, але все ж виникають випадки, коли під час здійснення авіаперевезень необхідною є медична допомога. Безперечно, повітряне судно повинно бути оснащено засобами для надання медичної допомоги, проте існують ситуації, коли необхідна евакуація пасажирів. В такому випадку діє санітарна авіація, завданням якої є надання екстреної медичної допомоги в умовах поганої транспортної доступності або великої віддаленості від медичних установ, а також, щоб швидко транспортувати хворих та постраждалих, коли цього вимагає тяжкість їх стану. Окрім цього, такі ж вимоги щодо надання медичної допомоги ставляться до аеровокзалів цивільної авіації, які повинні розміщувати на своїй території, оснащені відповідно до вимог, медичні пункти.

Свій початок санітарна авіація бере ще з часів Першої світової війни. Тоді проектували окремі санітарні літаки, які були оснащені